

—
Верховний
Суд

ОГЛЯД РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

За період з 18.03.2019 по 22.03.2019

2019/9

Дата прийняття:	19/03/2019
Дата набуття статусу остаточного:	19/06/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції з прав людини та основоположних свобод.
Назва:	CASE OF HONNESS v. NORWAY (Application no. 43624/14)
Зміст:	<p>Заявниця – громадянка Норвегії, що проживає в місті Осло. Пані Хейнесс – відомий юрист, раніше була ведучою ток-шоу та активною учасницею публічних дебатів.</p> <p>Про неї було кілька публікацій у щотижневій та щоденній ділових газетах Kapital та Finansavisen, які належали пану Тригве Хегнару та контролювалися ним.</p> <p>Пан Хегнар також володів і керував інтернет-порталом Hегnar Online, який орієнтувався головним чином на ділові та фінансові новини.</p> <p>Опубліковані влітку 2010 року статті стосувалися ролі та стосунків заявниці з заможною вдовою, яка залишила їй спадок. Публікації містили прямі або непрямі уявлення про те, що заявниця експлуатувала цю особу емоційно чи фінансово. Після смерті вдови в 2011 році її родичі оскаржили в суді дійсність волі померлої. Справа щодо спадкування, яку заявниця виграла як у першій, так і в другій інстанціях (у 2012 та 2014 роках відповідно), була широко висвітлена у зазначених вище публікаціях.</p> <p>На сайті Hегnar Online був представлений форум (на окремій веб-сторінці, але доступ до нього здійснювався через онлайн-газету), де читачі могли розпочати обговорення та анонімно розмістити коментарі без потреби реєструватися. Починаючи з 5 листопада 2010 року щодо однієї з таких публікацій з'явилось декілька коментарів, які своїм змістом обурили заявницю. Вона розпочала судовий процес щодо захисту честі, гідності та ділової репутації (позов про дифамацію) у місцевому суді Осло проти медіакомпанії та пана Н., який обіймав посаду редактора онлайн-ресурсу Hегnar Online, що належав медіакомпанії. Пані Хейнесс стверджувала, що було завдано шкоди її честі, гідності та діловій репутації з огляду на публікацію коментарів явно сексуального характеру анонімним користувачем на онлайн-ресурсі Hегnar Online.</p> <p>Відповідачі стверджували, що їм не було відомо про ці коментарі, але як тільки вони дізнались про них, то відразу вилучили їх з сайту. В січні 2012 року місцевий суд відхилив позов заявниці. Суд зазначив, що ці коментарі не були рівноцінними порушенню ділової</p>

	<p>репутації заявниці, а отже не завдали їй жодної шкоди.</p> <p>Заявниця, не погодившись із відхиленням її позову, подала апеляційну скаргу.</p> <p>Суд апеляційної інстанції в жовтні 2013 року відхилив скаргу заявниці, зазначивши, що відшкодування шкоди неможливе з огляду на відсутність вини відповідачів у ймовірному спричиненні такої шкоди.</p> <p>Суд апеляційної інстанції підтримав позицію суду першої інстанції, а також присудив відповідачам приблизно 20 050 євро компенсації.</p> <p>Заявниця ініціювала перегляд рішень в суді касаційної інстанції, проте у задоволенні вимог її касаційної скарги було відмовлено.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Відсутність порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).
Дата прийняття:	19/03/2019
Дата набуття статусу остаточного:	19/06/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF MART AND OTHERS v. TURKEY <i>(Application no. 57031/10)</i>
Зміст:	<p>Справа стосувалася засудження трьох заявників, громадян Туреччини, у кримінальному провадженні за пропаганду участі у нелегальній організації – Марксистсько-ленінській комуністичній партії (МЛКП).</p> <p>У липні 2004 року прокурор міста Анкари пред'явив заявникам обвинувачення у вчиненні злочину, а саме – участі в МЛКП.</p> <p>У лютому 2007 року раніше пред'явлене обвинувачення було перекваліфіковано у звинувачення в пропаганді на користь МЛКП, яка полягала у заклику до насильницьких дій, в результаті чого заявники були визнані винними та засуджені до покарання у вигляді позбавлення волі строком на 2 роки та 6 місяців. Суд також зауважив, що заявники були читачами видань офіційних органів МЛКП та брали участь у мітингах та демонстраціях, організованих офіційними органами МЛКП; у себе вдома заявники зберігали періодичні видання та листівки МЛКП.</p> <p>Суд присяжних також зазначив, що під час мітингів та демонстрацій МЛКП заявники скандували лозунги та вислови на її користь; несли плакати організації, яку суд визнав відокремленим підрозділом МЛКП; їхні обличчя були приховані за допомогою</p>

	<p>шарфів згідно з внутрішніми інструкціями МЛКП; вони демонстрували прапори та банери МЛКП, зокрема, із зображеннями її членів.</p> <p>Суд присяжних також зазначив, що дії заявників були направлені на публічну демонстрацію сили МЛКП, вони нав'язували свої насильницькі методи населенню.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 10 Конвенції (право на свободу вираження поглядів).
Дата прийняття:	19/03/2019
Дата набуття статусу остаточного:	19/06/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF BIGOVIĆ v. MONTENEGRO (Application no. 48343/16)
Зміст:	<p>У лютому 2006 року за вчинення ряду злочинів, у тому числі вбивства з обтяжуючими обставинами, заявника було заарештовано та обрано щодо нього запобіжний захід у вигляді тримання під вартою через наявність ризику його втечі з метою переховування від слідства.</p> <p>Ув'язнення продовжувалося впродовж наступних 4 років та 7 місяців з однієї і тієї ж підстави. Окрім цього, суди зазначали, що звільнення заявника може серйозно порушити громадський порядок та спокій. Заявника було засуджено до покарання у вигляді позбавлення волі строком на тридцять років. Суд касаційної інстанції визнав рішення судів попередніх інстанцій законними та обґрунтованими.</p> <p>Заявник скаржився на умови його перебування під вартою; стверджував про перенаселеність камер, недостатньо відгороджений туалет у своїй камері і дозвіл лише одну годину перебувати на відкритому повітрі впродовж дня. Заявляв, що хвороби, які він мав, прогресували під час перебування під вартою, і що отримана ним медична допомога була недостатньою; стверджував, що його тримання під вартою не переглядалося з необхідною періодичністю, а тому було незаконним; скаржився на надмірну тривалість такого тримання під вартою та на відсутність вчасного розгляду судами його заяв про звільнення з-під варти.</p>
Констатоване порушення	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) з огляду на неналежні умови перебування під вартою.

(стаття):	Відсутність порушення статті 3 Конвенції щодо відсутності належного медичного лікування. Порушення пункту 1 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканість). Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції.
Дата прийняття:	19/03/2019
Дата набуття статусу остаточного:	19/06/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 4 Конвенції.
Назва:	CASE OF PREBIL v. SLOVENIA (Application no. 29278/16)
Зміст:	<p>Справа стосувалася скарги заявника на те, що він не зміг взяти участь у провадженні щодо його звільнення з посади члена наглядової ради компанії А.</p> <p>В травні 2014 року компанія П., яка володіла основною частиною акцій компанії А., подала до суду клопотання про звільнення заявника та ще одного члена наглядової ради компанії А. з їхніх посад.</p> <p>Компанія П. стверджувала, що на одному із засідань заявник та ще один член наглядової ради взяли участь у сутичці, не дозволяючи жодному з членів наглядової ради вийти з кабінету для збереження кворуму. Компанія П. також стверджувала, що подібні дії є підставою для їх негайного звільнення без їх повідомлення та слухання.</p> <p>В червні 2014 року районний суд задовольнив клопотання компанії П., зазначивши, що поведінка заявника та ще одного члена наглядової ради була несумісною із займаними ними посадами, і що рішення про їх звільнення має набути законної сили негайно.</p> <p>Заявник подав апеляцію на рішення суду, стверджуючи про несправедливість процедури звільнення з посади члена наглядової ради. Окрім цього, незадовго після звільнення компанія П. поінформувала компанію А. про призначення двох нових членів наглядової ради замість заявника та ще одного звільненого члена ради.</p> <p>В січні 2015 року апеляційний суд відмовив у задоволенні скарги заявника.</p> <p>В листопаді 2015 року Конституційний Суд відхилив конституційну скаргу заявника.</p>
Констатоване	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).

порушення (стаття):	
Дата прийняття:	19/03/2019
Дата набуття статусу остаточного:	19/06/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF İPSEFTEL v. TURKEY (Application no. 18638/05) <i>Щодо справедливої сатисфакції.</i>
Зміст:	Справа стосувалася відсутності у заявниці можливості повернути майно, яке вона успадкувала від батька, але воно було внесене до земельного кадастру як власність Державного казначейства. Остаточним рішенням від 26 травня 2015 року (18638/05) ЄСПЛ постановив, що позбавлення особи майна без сплати належної компенсації суперечить статті 1 Першого протоколу до Конвенції.
Констатоване порушення (стаття):	Зобов'язано державу відповідача сплатити 13 000 євро матеріальної шкоди, 5 000 євро моральної шкоди та 275 євро судових витрат.
Дата прийняття:	19/03/2019
Дата набуття статусу остаточного:	19/03/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF OLINDRARU v. ROMANIA (Application no. 1490/17)
Зміст:	Заявниця, громадянка Румунії, перебувала у шлюбі з громадянином І. Т., від якого у 2011 році в них народилася донька. У травні 2013 року заявниця покинула сімейний будинок, донька залишилася з батьком. Пізніше заявниця подала до суду заяву про розлучення. В ході судового провадження кожен з батьків стверджував, що дитина має залишитися з ним. 10 грудня 2013 року суд задовольнив заяву про розірвання шлюбу, а дитину залишив з батьком. 17 червня 2014 року суд апеляційної інстанції частково скасував рішення суду від 10 грудня 2013 року, зазначивши, що дитина має проживати з матір'ю. І. Т. відмовився повернути дитину матері. 4 липня 2014 року заявниця звернулася до органів виконавчої служби з метою примусового виконання рішення щодо повернення

дитини. Декілька разів І. Т. (батько дитини) відвідував орган виконавчої служби і запевняв, що дитина відмовляється жити з матір'ю; на цих зустрічах були присутні працівники органів опіки та піклування.

3 жовтня 2014 року заявниця звернулася до суду з вимогою до І. Т. сплатити 1000 румунських леїв за кожен день невиконання рішення суду щодо повернення дитини. 11 травня 2015 року суд відхилив вимоги заявниці, зазначивши, що І. Т. не заперечує проти виконання рішення суду, однак сама дитина відмовляється повертатися до матері.

6 жовтня 2014 року державний виконавець подав заяву про відкриття кримінального провадження проти І. Т. за умисне невиконання рішення суду, проте прокуратура відмовила у порушенні кримінального провадження через те, що І. Т. умисно не перешкоджав виконанню рішення суду, але сама дитина відмовлялася жити з матір'ю.

4 листопада 2014 року державний виконавець у супроводі працівників органу опіки та піклування та заявниці відвідали І. Т. та його доньку з метою перевірки, чи вона бажала залишитись з матір'ю. В результаті такої зустрічі дитина відмовилась піти разом із заявницею.

13 листопада 2014 року заявниця звернулася до органу опіки та піклування зі скаргою на бездіяльність соціального працівника під час зустрічі з дитиною, який не володів інформацією по справі та жодним чином не сприяв воз'єднанню заявниці з дитиною.

8 грудня 2014 року орган опіки та піклування звернувся до суду з заявою про забезпечення психологічного консультування. Суд задовольнив заяву органу опіки та піклування та зобов'язав заявницю, її колишнього чоловіка та їхню спільну дитину пройти тримісячний курс психологічних консультацій з метою відновлення спілкування між заявницею та дитиною та налагодження нормальних взаємовідносин між заявницею та її колишнім чоловіком.

В період з 4 лютого по 4 травня 2015 року психолог провів декілька зустрічей із заявницею та окремо з І. Т. і дитиною.

І. Т. не надавав згоду на зустріч заявниці з дитиною; просив заявницю відстрочити виконання рішення про повернення дитини на один рік, в протилежному випадку вона не буде бачити свою дитину під час консультацій психолога. Оскільки заявниця відмовилась, І. Т. перешкоджав зустрічам дитини із заявницею.

В кінцевому підсумку психолог встановила, що дитина добре себе почувала у сім'ї її батька разом зі своєю мачухою та зведеним

	<p>братом, проте І. Т. жодним чином не сприяв відновленню стосунків дитини та заявниці; мета психологічних консультацій досягнута не була.</p> <p>8 червня 2015 року заявниця зверталася з заявою про порушення кримінального провадження проти І.Т. у зв'язку з умисним невиконанням рішення суду щодо повернення дитини та ймовірним застосуванням ним насильства до доньки в той час, коли заявниця намагалась забрати її до себе. 30 вересня 2016 року прокурор відмовив у відкритті кримінального провадження.</p> <p>2 червня 2015 року І.Т. звернувся до суду із заявою про встановлення місця проживання дитини разом з ним. Суд першої інстанції відмовив у задоволенні його вимог, зауваживши, що задля відновлення сімейних зв'язків між заявницею та дитиною рекомендовано скласти графік їхніх зустрічей; зазначив, що суттєвих підстав для зміни місця проживання дитини не встановлено, а тому її місце проживання залишається з матір'ю.</p> <p>29 вересня 2016 року суд апеляційної інстанції відхилив скаргу І. Т. Зі слів заявниці, станом на 21 березня 2018 року дитина все ще не була їй повернута.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).
Дата прийняття:	19/03/2019
Дата набуття статусу остаточного:	19/03/2019 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF M.T. v. UKRAINE</u> <i>(Application no. 950/17)</i>
Зміст:	<p>Заявник народився в 1946 році і зараз проживає в місті Берлін, Німеччина. У 2005 році він був викладачем англійської мови у школі в місті Київ. У той час він мав приватні стосунки з заміжною жінкою, яка також проживала в Києві. У 2006 році жінка народила дитину. У свідоцтві про народження дитини її чоловік був зазначений як батько дитини. У 2007 році заявник ініціював проведення ДНК-тесту, який підтвердив, що заявник є біологічним батьком дитини. Заявника не було обмежено у спілкуванні з дитиною; окрім цього, її мати щомісяця отримувала від заявника грошову допомогу. Він також придбав автомобіль для матері дитини. У 2011 році заявник склав заповіт, відповідно якого після</p>

його смерті спадкоємцем його майна мала бути його дитина. Заявник спілкувався з дитиною до 2015 року, але в подальшому мати дитини повідомила заявника, що вона розлучилася зі своїм чоловіком та вирішила одружитися з громадянином Німеччини і переїхати з дитиною до Німеччини. Оскільки заявник виступив проти переїзду дитини до Німеччини, мати перешкоджала заявникові у спілкуванні з дитиною. У червні 2015 року заявник звернувся до Дарницького районного суду міста Києва з вимогою про визнання його батьківства та внесення змін до свідоцтва про народження дитини. Під час судового провадження мати дитини визнавала, що заявник надавав регулярну фінансову підтримку та брав участь у вихованні та освіті дитини. Проте вона стверджувала, що вимоги заявника мають бути відхилені, оскільки він пропустив встановлений пунктом 2 статті 129 Сімейного кодексу України річний строк позовної давності для вимоги про визнання батьківства (з огляду на те, коли він дізнався результати ДНК-тесту). Заявник зауважив у відповідь, що він не хотів порушувати сімейне становище дитини, адже до 2015 року йому не заборонялося спілкування з нею, тому він і не подавав позов раніше. Тільки тоді, коли відповідачка вирішила емігрувати до іншої країни з їхньою спільною дитиною, він офіційно звернувся до суду з позовом про визнання його батьківства.

17 листопада 2015 року районний суд задовольнив вимоги заявника та ухвалив внести зміни до свідоцтва про народження дитини і зареєструвати заявника її батьком.

Районний суд вказав, що заявник пропустив строк з поважних причин. Він взяв до уваги аргумент заявника про те, що той не хотів турбувати сім'ю, завдавати шкоду дитині під час судового процесу, оскільки мати дитини не перешкоджала заявникові у спілкуванні з нею.

3 лютого 2016 року Апеляційний суд міста Києва скасував рішення районного суду і відхилив вимоги заявника з огляду на вплив строку позовної давності. Апеляційний суд зазначив, що пункт 2 статті 129 СК України передбачає строк один рік до вимог про визнання батьківства, який починається від дня, коли особа дізналася або могла дізнатися про своє батьківство. Заявник дізнався про своє батьківство у 2007 році за результатами ДНК-тесту, проте звернувся до суду лише в 2015 році.

13 липня 2016 року Вищий спеціалізований суд України з розгляду

	цивільних та кримінальних справ відхилив касаційну скаргу заявника.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).
Дата прийняття:	19/03/2019
Дата набуття статусу остаточного:	19/06/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF ZÜLFİKARİ AND PEKCAN v. TURKEY (Applications nos. 6372/05 and 52543/07)
Зміст:	Заявники є громадянами Туреччини, народилися в 1948 і 1963 роках і проживають у Стамбулі та Анкарі відповідно. Справа стосувалася їхньої скарги на те, що вони були позбавлені власності після того, як банк, акціями якого вони володіли, був переданий державі. Обидва заявники володіли акціями Яшарбанку. У грудні 1999 року влада прийняла рішення про передачу управління, контролю та акцій банку до Фонду страхування ощадних депозитів після того, як було встановлено, що зобов'язання банку значно перевищили наявні активи. Його основні акціонери оскаржили передачу банку під управління Фонду, але суд відхилив їхні скарги. Заявники також ініціювали окреме судове провадження про скасування рішення щодо передачі банку під управління Фонду та сплати суми грошових коштів в еквіваленті номінальної вартості їх акцій, але їхні скарги також були відхилені. Остаточне рішення у справі першого заявника було ухвалено в квітні 2004 року, тоді як у справі другого заявника лише у травні 2007 року.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 1 Першого Протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном).
Дата прийняття:	19/03/2019
Дата набуття статусу остаточного:	19/03/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF NIKOLIĆ v. SERBIA (Application no. 41392/15)

Зміст:	Заявник стверджував про надмірну тривалість судового провадження у його цивільній справі, що не відповідає вимозі розумного строку.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	19/03/2019
Дата набуття статусу остаточного:	19/03/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF E. B. v. ROMANIA (Application no. 49089/10)
Зміст:	<p>Заявниця стверджувала, що розслідування факту її зґвалтування не відповідало вимозі ефективності; вважала, що влада не спромоглася захистити її як потерпілу від злочинних дій, оскільки їй не було надано правничої допомоги, зокрема не було роз'яснено її права як жертви злочину, внаслідок чого вона отримала травму, що порушила її особисту недоторканність.</p> <p>Зі слів заявниці, в травні 2008 року, повертаючись із роботи додому, вона зустріла незнайомого чоловіка, який, погрожуючи ножем, зґвалтував її.</p> <p>Після того, що сталося, заявниця відразу пішла до найближчого відділення поліції, але воно було зачинене. Повернувшись додому, заявниця розповіла про те, що сталося, членам своєї родини, зокрема чоловіку.</p> <p>Наступного дня заявниця звернулася до відділення поліції та подала заяву про злочин. Поліція допитала Т. Ф. С., підозрюваного у зґвалтуванні.</p> <p>Було проведено медичний огляд заявниці, на правій руці якої виявлено садна, а також встановлено відсутність інших специфічних для зґвалтування ушкоджень.</p> <p>В січні 2009 року органи прокуратури при суді відмовили у відкритті кримінального провадження проти Т. Ф. С., оскільки в його діях не було встановлено складу злочину; заявниця не зверталася до інших осіб за допомогою перед ймовірним зґвалтуванням, хоча проходила повз заправну станцію; окрім цього, під час медичного огляду було встановлено, що у заявниці немає ушкоджень, характерних для зґвалтування, та не встановлено час отримання саден на руці.</p> <p>В лютому 2009 року вона оскаржила відмову у відкритті</p>

	<p>провадження до генерального прокурора. Заявниця зауважила, що добровільної згоди на вступ у статеві зносини не давала, а виконувала вказівки Т. Ф. С., побоюючись за своє життя, а також зауважила, що органи поліції не роз'яснили їй її права як потерпілої особи.</p> <p>Генеральний прокурор відхилив скаргу заявниці, проте в травні 2009 року суд повернув справу до прокуратури на доопрацювання та проведення додаткових слідчих дій. Суд зазначив, що висновок прокурора про добровільність згоди заявниці на вступ у статеві зносини не підтверджується доказами, і що відсутність у заявниці ушкоджень, що є характерними для таких злочинів, була сумісною з фактом наявності погроз.</p> <p>Прокурор подав апеляцію в жовтні 2009 року, і в лютому 2011 року місцевий суд відхилив скаргу заявниці, зазначивши, що висновки судово-медичної експертизи (огляд) не підтвердили її твердження про вчинений злочин, оскільки не було виявлено жодних пошкоджень, характерних для з'валтування, і не було встановлено час отримання травм на її руці, а проведення одночасного допиту заявниці та Т. Ф. С. не є необхідним. Окрім цього, заявницю було зобов'язано відшкодувати суму судових витрат.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування). Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>19/03/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>19/03/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF VEROMEJ v. LITHUANIA (Application no. 15121/11)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>Заявниця скаржилася, що її майнові права були порушені в результаті помилкових дій органів місцевої влади. Вона скаржилася на надмірну тривалість реституції та на те, що їй не було відшкодовано завдану шкоду у повному розмірі.</p> <p>У 1991 році заявниця звернулася до органів місцевої влади із заявою про відновлення свого права власності на майно, яке було націоналізоване під час дії радянського режиму.</p> <p>23 грудня 2002 року районна адміністрація Вільнюса відновила право власності заявниці, надавши їй дві земельні ділянки площею 2,44 га і 0,16 га в місті Галгаї (один з районів Вільнюса). Незважаючи на те, що в рішенні було зазначено про надання</p>

ділянок площею 2,44 га, заявниці було надано ділянку фактичною площею в 2,2859 га.

22 травня 2007 року заявниця здійснила відчуження земельної ділянки площею 2,2859 га на користь компанії С. за 2 500 000 латів (приблизно 724 000 євро). Договором купівлі-продажу було встановлено, що компанія С. придбаває ділянку з метою наступної її передачі компанії В.

Скасування права власності на 2,44 га.

1 грудня 2008 року прокурор подав позов до обласного суду з метою скасування майнових прав заявниці на 0,38 га землі від загальної площі отриманої земельної ділянки. Прокурор стверджував, що згідно з даними служби лісового господарства 0,38 га землі на ділянці заявниці площею в 2,2859 га покрито лісом. Оскільки цей ліс знаходиться в межах міста, то він вважається лісом національного значення, а тому може бути лише у власності держави. З огляду на ці обставини рішення районної адміністрації Вільнюса про надання земельних ділянок має бути визнане таким, що не відповідає вимогам закону, та має бути скасоване.

14 квітня 2009 року обласний суд постановив рішення, яким позовні вимоги прокурора були задоволені. Суд зазначив: незважаючи на те, що площа лісу становила лише 0,38 га, вона складала частину ділянки площею 2,2859 га, межі якої не були встановлені. Таким чином, суд не мав можливості визначити точне місце розташування лісу, а тому скасував право власності заявниці на всю земельну ділянку. Оскільки рішення районної адміністрації стосувалося ділянки площею 2,44 га, суд скасував право власності заявника саме на 2,44 га.

Суд також зазначив, що договір купівлі-продажу, укладений між заявницею та компанією С., та договір оренди, укладений між компаніями С. та В., не мали на меті реального настання наслідків (були фіктивними).

Компанію С. було зобов'язано повернути земельну ділянку державі, а заявниця мала повернути компанії С. 2 500 000 латів (приблизно 724 000 євро) – суму, яка була сплачена заявниці за договором купівлі-продажу.

Після постановлення відповідного рішення суду компанія С. звернулась із заявою про забезпечення виконання судового рішення шляхом накладення арешту на майно заявниці. 24 квітня 2009 року було накладено арешт на чотири земельні ділянки та дві квартири, що належали заявниці.

Заявниця оскаржила рішення суду першої інстанції, проте апеляційний суд підтримав попереднє рішення суду у повному

	<p>обсязі та відхилив її скаргу.</p> <p>5 жовтня 2010 року компанії С. було видано виконавчий лист про стягнення з заявниці грошової суми у розмірі 2 500 000 латів (приблизно 724 000 євро).</p> <p>30 червня 2017 року Національна служба землекористування прийняла рішення про відновлення права власності заявниці, надавши їй решту 0,3159 га землі для будівництва індивідуального будинку.</p> <p>У жовтні 2011 року заявниця підписала угоду з компанією С., за якою вона зобов'язалася замість грошової виплати в сумі 2 500 000 латів передати компанії будь-яку землю, яка буде надана їй в порядку реституції. Однак відповідно до цієї угоди компанія С. зберегла право вимоги від заявниці грошової суми в розмірі 2 500 000 латів без попереднього повідомлення.</p> <p>Після того, як майнові права заявниці були відновлені у грудні 2013 року, травні та в червні 2017 року, вона передала ці ділянки компанії С.</p> <p>23 липня 2018 року компанія С. підтвердила заявниці виконання її обов'язку і відсутність претензій щодо цього та звернулася до суду з заявою про скасування арешту, накладеного на майно заявниці.</p> <p>У листі до ЄСПЛ від 8 листопада 2018 року заявниця зазначила, що арешт на її майно скасовано не було, а відповідні судові провадження з цього приводу тривають.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 1 Першого Протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>19/03/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>19/03/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p><u>CASE OF FLĂMÎNZEANU v. ROMANIA</u> (Application no. 56443/11)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>Справа стосувалася скарги заявника щодо порушення його права на середню освіту з причин незабезпечення його навчання під час перебування в місцях позбавлення волі.</p> <p>Заявник народився у 1981 році.</p> <p>У 2008 році його було визнано винним у вчиненні крадіжки зі зломом та призначено покарання у вигляді позбавлення волі, яке заявник відбував до дострокового звільнення 30 серпня 2011 року.</p> <p>Між 2007 та 2009 роками заявник завершив здобуття початкової</p>

	<p>освіти (3 та 4 класи) у в'язниці Рахова в рамках програми «Другий шанс» (освітня програма для засуджених).</p> <p>Після етапування до в'язниці Джилава, в період між травнем та серпнем 2010 року заявник подав три запити до адміністрації установи виконання покарань (УВП) щодо продовження здобуття ним середньої освіти як учнем 5-го класу.</p> <p>Адміністрація УВП, у свою чергу, 29 липня 2010 року звернулась із запитом до школи щодо можливості організації освітнього процесу. 24 серпня 2010 року адміністрація школи своїм листом повідомила про наявність такої можливості та наголосила на необхідності надати документи щодо засуджених, як того вимагав наказ Міністерства про середню освіту.</p> <p>21 вересня 2010 року адміністрація в'язниці Джилава та адміністрація школи підписали меморандум про співпрацю в організації освітнього процесу в рамках початкової та середньої освіти на 2010/2011 навчальний рік.</p> <p>На його виконання 28 жовтня 2010 року адміністрація УВП звернулася до школи з запитом щодо дати початку навчального процесу. В листі було зазначено, що інспекція з освіти надала свою згоду на організацію освітнього процесу у місці позбавлення волі, необхідні для цього умови були дотримані; адміністрація установи також зазначила, що додаткові документи засуджених, які підтверджують рівень їхньої освіти, будуть надані як тільки будуть доступні.</p> <p>28 жовтня 2010 року заявник звернувся до суду в порядку нагляду за виконанням вироків зі скаргою на недотримання права засуджених на освіту.</p> <p>Своїм листом від 4 листопада 2010 року адміністрація школи повідомила УВП, що адміністрація УВП не надала всіх необхідних документів для зарахування заявників, як того вимагає наказ Міністерства освіти, а повний пакет документів був наданий лише щодо 5 засуджених з 16, які звернулись із заявами про зарахування. Таким чином не було можливості організувати освітній процес з одним учнем – засудженим у класі.</p> <p>16 листопада 2010 року суд відхилив скаргу заявника. Стверджуючи, що адміністрація УВП зробила все можливе для організації освітнього процесу засудженим.</p> <p>Заявник оскаржив рішення до суду апеляційної інстанції. Однак, остаточним рішенням від 12 січня 2011 року суд апеляційної інстанції підтримав у повному обсязі попереднє рішення суду та відхилив скаргу заявника.</p>
Констатоване	Порушення статті 2 Першого протоколу до Конвенції (право на

порушення (стаття):	освіту).
Дата прийняття:	21/03/2019
Дата набуття статусу остаточного:	21/06/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF AKHVERDIYEV v. AZERBAIJAN (Application no. 76254/11) <i>Щодо справедливої сатисфакції.</i>
Зміст:	<p>Рішення у справі було постановлено 29 січня 2015 року (76254/11) та набуло статусу остаточного 29 квітня 2015 року. Суд відклав вирішення питання щодо визначення розміру справедливої сатисфакції відповідно до вимог статті 41 Конвенції.</p> <p>Справа стосувалася скарги заявника щодо порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном) у зв'язку із його переселенням та знесенням його будинку через будівництво нового проекту.</p> <p>На час подій заявник проживав у будинку разом зі своєю дружиною, двома дітьми та матір'ю, яка була у похилому віці. Будинок, у якому вони проживали, належав на праві власності батькам заявника. У жовтні 2005 року було видано свідоцтво про право власності заявника на будинок.</p> <p>Як він стверджував, у 2009 році представники органів місцевої влади особисто прийшли до нього та почали вимагати, щоб заявник відмовився від свого будинку, а як компенсацію прийняв ваучер на нову п'ятикімнатну квартиру, яка знаходилася в процесі будівництва. Пізніше заявник дізнався, що на території, на якій був розміщений його будинок, 2004 року було затверджено план для будівництва нових будинків в рамках масштабного проекту забудови органу виконавчої влади.</p> <p>Заявник спочатку відмовився покидати будинок, але після зносу прилеглих будинків заявник та його сім'я більше не мали змоги залишатись у ньому. Пізніше його матір примусово виселили, а у грудні 2009 року влада почала руйнувати будинок.</p> <p>Заявник звернувся до суду з позовом про відновлення його права власності, а у разі неможливості цього вимагав виплатити відповідну компенсацію; просив відшкодувати йому моральну шкоду.</p> <p>У листопаді 2010 року суд першої інстанції відхилив вимоги</p>

	<p>заявника у повному обсязі. Апеляційний суд підтримав попереднє рішення суду, але ухвалив надати заявникові дві менші квартири замість однієї п'ятикімнатної. Рішення суду апеляційної інстанції набуло статусу остаточного в липні 2011 року.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном). Справедлива сатисфакція у розмірі 140 000 євро. 3000 євро як компенсація моральної шкоди. 3000 євро як відшкодування судових витрат.</p>
Дата прийняття:	21/03/2019
Дата набуття статусу остаточного:	21/03/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF BIGUN v. UKRAINE (Application no. 30315/10)
Зміст:	<p>Заявники народилися у 1979 та 1983 роках. Заявник відбуває довічне позбавлення волі в Дніпровській виправній колонії. Заявниця проживає в місті Обухів.</p> <p>24 березня 2000 року заявники уклали шлюб.</p> <p>16 лютого 2001 року заявник був визнаний винним у ряді злочинів, за вчинення яких йому було призначено покарання у вигляді довічного позбавлення волі.</p> <p>Заявники неодноразово зверталися до адміністрації установи виконання покарань (УВП) з проханням надати дозвіл на тривалі побачення з близькими особами. Їх вимоги неодноразово відхилялися адміністрацією УВП, оскільки редакція статті 151 Кримінального виконавчого кодексу України (в редакції, чинній на час подій) не передбачала тривалих побачень для осіб, засуджених до довічного позбавлення волі.</p> <p>У квітні 2007 року заявники звернулися з адміністративним позовом до Державного департаменту з питань виконання покарань з метою забезпечити їхнє право на тривалі побачення кожні три місяці. Заявники стверджували, що вони бажають мати спільну дитину, а відмова їм у реалізації такого права є незаконною та свавільною. Суди першої, апеляційної та касаційної інстанцій відхилили скаргу заявників як необґрунтовану.</p> <p>Згідно з інформацією, наданою Урядом, заявника тричі було притягнуто до відповідальності за порушення порядку відбуття покарання за період із 2001 по 2016 роки: перший раз у 2001 році</p>

	<p>після виявлення незареєстрованого листа; другий раз у 2003 році через спробу контакту з ув'язненим, який перебував в сусідній камері; третій раз у 2013 році у зв'язку із незаконним володінням мобільним телефоном.</p> <p>Заявники розірвали шлюб у невстановлену дату. За словами Уряду, це сталося «незабаром після подачі заяви». За твердженням заявників, розірвання шлюбу відбулося у невстановлену дату в 2014 році.</p> <p>Відповідно до інформації, наданої адміністрацією УВП, в якому заявник відбуває покарання, під час свого перебування починаючи з 2003 року заявник мав сорок короткострокових побачень і дев'ять тривалих побачень з близькими особами. Зокрема, 10 грудня 2003 року та 10 червня 2004 року він мав короткострокові побачення з заявницею, а також зі своєю матір'ю та сестрою. Після того заявниця вже не відвідувала його. У період з 2004 по 2012 роки заявник мав періодичні короткострокові побачення з матір'ю, сестрою та іншими особами. 13 вересня 2012 року його відвідали сестра і особа Л., яка була зареєстрована в журналі відвідувань як його наречена. З того часу він мав регулярні короткострокові побачення з Л.</p> <p>11 липня 2014 року заявникові вперше було дозволено тривале побачення зі своєю сестрою.</p> <p>5 грудня 2014 року заявник одружився з Л., йому було надано дозвіл на тривале сімейне побачення з Л. Згодом заявник та Л. використовували своє право на тривалі побачення з близькими особами кожні три місяці.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).</p> <p>Відсутність порушення статті 13 (право на ефективний засіб правового захисту) у поєднанні зі статтею 8 Конвенції.</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>21/03/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>21/03/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF BURGAZLY v. UKRAINE (Application no. 41920/09)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>29 травня 2007 року заявник, який був засуджений до довічного позбавлення волі, прибув до установи виконання покарань.</p> <p>У своїй скарзі він стверджував про нелюдські та неналежні умови відбуття покарання; відсутність ремонту камер, природного</p>

	<p>освітлення; стверджував про неналежне харчування; заявляв, що йому не була надана належна медична допомога у зв'язку із інфекційною хворобою, якою він захворів, відбуваючи покарання в колонії.</p> <p>В іншій частині своєї скарги заявник стверджував про порушення статті 8 Конвенції з огляду на перевірку його листів, які він надсилав до органів прокуратури, суду та Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, інших органів державної влади, до громадських організацій; стверджував, що працівники колонії погрожували йому через те, що він скаржився у своїх листах на умови відбуття покарання. Заявник також зазначав, що були випадки ненадходження листів до адресатів або ж конверти містили пусті аркуші замість його заяв.</p> <p>Окрім цього, стверджував, що його листи до ЄСПЛ навмисно затримувалися, а його листування зі своїм представником інтересів в ЄСПЛ було предметом постійного перегляду та контролю.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Скарга щодо порушення статті 3 Конвенції була визнана Судом явно необґрунтованою та відхилена.</p> <p>Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя) у зв'язку з втручанням у особисте листування заявника з різними організаціями.</p> <p>Недотримання державою своїх зобов'язань за статтею 34 Конвенції.</p>
Дата прийняття:	21/03/2019
Дата набуття статусу остаточного:	21/06/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF O. S. A. AND OTHERS v. GREECE (Application no. 39065/16)
Зміст:	<p>Заявники є громадянами Афганістану.</p> <p>21 березня 2016 року чотири заявники прибули на острів Хіос (Греція) разом зі своїми сім'ями. В подальшому вони були заарештовані та поміщені до центру для мігрантів. Того ж дня керівник поліції видав наказ про затримання заявників. 24 березня 2016 року він видав розпорядження про видворення заявників та їх попереднє утримання під вартою впродовж 6 місяців на період очікування такого видворення.</p> <p>Рішення щодо арешту були складені грецькою мовою та надані заявникам того ж дня.</p>

	<p>4 квітня 2016 року заявники заявили про наміри звернутись до органів державної влади про надання притулку. 22 квітня та 7 травня 2016 року комісар поліції Північних Егейських островів вирішив призупинити видворення заявників до завершення розгляду їхніх заяв про надання притулку. Заявникам були видані документи, що діяли як тимчасові свідоцтва про реєстрацію, а також було скасовано наказ про заборону залишати острів. Заявники скаржились, що їм не вдалося отримати законне рішення про їх арешт.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення пункту 4 статті 5 Конвенції (право на встановлення законності затримання без зволікання). Відсутність порушення статті 3 Конвенції (заборона катування).</p>

Огляд рішень Європейського суду з прав людини. Рішення за період з 18.03.2019 по 22.03.2019 / Відпов. за вип.: О. Ю. Тарасенко, Д. П. Мордас, Р. Ш. Бабанли. – Київ, 2019. – Вип. 9. – 21 стор.

Застереження:

1. Огляд окремих судових рішень, зокрема й їх переклад, здійснюється працівниками департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду з використанням матеріалів, розміщених на веб-сайтах Європейського суду з прав людини:

<https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>

<https://hudoc.echr.coe.int>

2. Огляд рішень здійснюється з метою ознайомлення з їх коротким змістом. Для повного розуміння суті висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним на веб-ресурсах Європейського суду з прав людини.

3. Інформація має суто допоміжний та довідковий характер та не має на меті висвітлити суть усієї проблематики, яка вирішується відповідними судовими рішеннями.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua